

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De op[er]at[ion]e uirtutu[m], quę magna est inter charismata sp[irit]us
sancti, q[uo]d s[ecundu]m illa[m] dictu[m] sit, & no[n] surrexit Propheta
ultra in Israhel, quem nosset d[ominu]s facie ad ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

mysterium magis placet, scilicet sacramentum fidei, quia ipsa est, quae suauiore inter omnia charismata spiritus sancti reddere solet odorem nostro sancto Isaac filio dei, ut uiscera sua continere non possit, quin abundantiam effundat tantae tamque necessariae benedictionis, tantae gratiae spiritus sancti, quae est remissio peccatorum, quae de ipso procedit. Factum est quod est mysterio mirabili, ut benediceret, non ei, cui ipse uoluit, sed ei, quem Rebecca mater benedictum esse maluit. ¶ Nonne mysterium in hoc fuit euangelicae siue catholicae ueritatis, quae in uno eodemque domino nostro Iesu Christo, sicut duas naturas siue substantias, ita duas uoluntates, duas praedicamus operationes, alteram diuinitatis, alteram humanitatis? Hoc enim fidei ratio sapit, & multa sunt experimenta, in uerbis ipsius domini nostri. Exempli gratia. Cum secundum uoluntatem humanae infirmitatis dixisset: nunc anima mea turbata est, & quid dicam, pater saluifica me ex hora hac, protinus secundum uoluntatem diuinitatis sibi met obuians dixit. Sed propterea ueni in horam hanc, subauditur, ut non saluificer ex ea, sed mortem patiar. Pater, clarifica tuum nomen. Similiter secundum uoluntatem humanitatis uidens ciuitatem, fleuit super illam: uoluisset enim illam saluam fieri, unde & dixit, Hierusalem Hierusalem, quotiens uolui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti. Secundum uero uoluntatem diuinitatis, factus de restibus funiculo, omnes de templo eiecit, dicto quoque exprimens, quid factus significaret. Amen dico uobis (ait) quia auferetur a uobis regnum dei, & dabitur genti facienti fructus eius. Multa hinc dici poterant contra errorem Euticeus, siue Monothelitarum haeresim: sed nos, quia proposito tenemur, meminisse contenti duarum in Christo uoluntatum siue operationum, pro similitudine Isaac, qui non illi, cui uoluit, sed illi, cui noluit, benedixit: cepta persequamur.

¶ De operatione uirtutum, quae magna est inter charismata spiritus sancti, quod secundum illam dictum sit, & non surrexit propheta ultra in Israel, quem nosset dominus facie ad faciem, & quod uirtutes operari, hoc fuerit, indicare nomen Adonai. Cap. IX.

DE operatione uirtutum, quae gratia magna est in diuisionibus gratiarum spiritus sancti, superius loqui coepimus, simul memores illius dicti. Ego dominus qui apparui Abraham, Isaac, & Iacob in deo omnipotente, & nomen Adonai non indicaui eis. Post illa quae hunc iam diximus adhuc dicere superest, quia secundum gratiam istam merito magnificus habetur Moyses, ita ut de illo scriptura dicat. Et non surrexit propheta ultra in Israel sicut Moyses, quem nosset dominus facie ad faciem. Sequitur enim. In omnibus signis atque portentis, quae misit per eum ut faceret in terra Aegypti Pharaoni & omnibus seruis eius, uniuersaeque terrae illius, & cuncta manus robustam, magnaque mirabilia, quae fecit Moyses coram uniuerso Israel. ¶ Secundum ergo gratiam istam, scilicet secundum operationem uirtutum, & non secundum omnimodam spiritus sancti gratiam, dictum hoc intelligi oportet. Et non surrexit propheta ultra in Israel, sicut Moyses. Alioquin repugnans esse uidebitur uel illi sententiae, quam de uno dixit dominus, Amen dico uobis, non surrexit inter natos mulierum maior Iohanne Baptista. Proinde notandum, quod non ita scriptum est, & non surrexit ultra propheta tantus ut Moyses, sed sicut Moyses, determinata etiam qualitate siue modo resurrectionis quo ille surrexit, dicendo in omnibus signis atque portentis. Nam reuera secundum hunc modum nec ipse IOHANNES, nec alius quisquam surrexit sicut Moyses. De quo, uidelicet Iohanne, sic in Euangelio scriptum est. Et multi uenerunt ad Iesum & dicebant, Quia Iohannes quidem signum fecit nullum. Omnia autem, quae dixit Iohannes de hoc uera erant. ¶ Forte dicit aliquis. Quid agis de magno propheta, domino nostro Iesu Christo? Nonne saltem ille propheta surrexit in Israel sicut Moyses? Nonne de illo sic dixit & scripsit Moyses? Prophetam de gente tua & de fratribus tuis, sicut me, suscitabit tibi dominus deus tuus? Ad haec inquam. Nimirum si de magnitudine quaeritur, sicut ueraciter plus quam Iona, & plus quam Salomon hic, ita & plus quam Moyses. Veruntamen apud curiosos homines, non hic sicut Moyses. Unde cum multa mira faceret, cum etiam de paucis panibus multa milia satiasset & diceret eis, hoc est opus dei ut credatis in eum quem ille misit.

Duae uoluntates & operationes in Christo contra Monothelitas.

Iohan. 12.

Matth. 23.

Matth. 21.

Exod. 6.

Deut. 34.

Quo Iohannes baptista non sicut Moyses

Matth. 11.

Iohan. 10.

Deut. 18.

Matth. 12.

Iohan. 6.

Ille misit. Dixerunt ei: Quod ergo tu facis signum, ut uideamus & credamus tibi? Quid operaris? Patres nostri mandauerunt manna in deserto. Denique quicquid fecisset aut facere uellet, non esset eis sicut Moyses, nisi eorum & curiosos oculos eiusmodi miraculis pasceret, & ociosos uentres cibo semper impleret. ¶ Itaque quod dixerat Moyses, Prophetā de gente tua, & de fratribus tuis, sicut me, suscitabit tibi dominus deus tuus, pro ueritate naturæ humanæ dictum, recte intelligitur, quia futurum erat: & reuera sic factum est ut filius dei secundum hanc fieret sicut Moyses, id est, uerus homo, sicut in Iob scriptum est, & nos meminimus longe superius, si fuerit pro eo angelus, loquens unum de similibus. Nam in cæteris loqe hic plus quam Moyses. Et ut de charismatibus spiritus sancti coeptum sermonem peragamus: multa bona, secundum omnes eiusdem spiritus sancti operationes siue ministrations operatus est, excepto quod genera linguarum ore proprio non exercuit, quam spiritus sancti gratiam, postmodum Apostolis suis dedit, & in super, re missionem peccatorum per eundem spiritum sanctum solus operatus est.

Quomodo Christus fuit sicut Moyses

Iob. 33

¶ Item de illa gratia spiritus sancti, que est operatio uirtutum, quomodo illam malefici coram Pharaone emulati sunt, & non ualentes subsistere, dixerunt, digitus dei est hic.

Caput .X.

Ræclaram hanc spiritus sancti gratiam, scilicet operationem uirtutum, qua Moyses in ueritate magnus fuit, æmulator nunc usque spiritus mendacii, sicut iam tunc coram Pharaone æmulatus est quoad usque potuit, sicut scriptum est. Dum enim proiecisset uirgam & uersa esset in colubrum: & iterum, cum percussisset uirga aquam fluminis, & uersa esset in sanguinem, ac, cum tertio extendisset manum super aquas Aegypti, & ascendissent ranæ, & operuissent terram: fecerunt malefici per incantationes suas similiter, sed erat mendacium in uisu, quia non erat ueritas in sensu. Quando uentum est ad cyniphes, ut percussio puluere terræ essent cyniphes tam in hominibus quam in iumentis, non solum importunæ uisui, uerumetiam mordaciter molestæ in sensu, non potuerunt stare malefici, & dixerunt: Digitus dei est hic. ¶ Unde miramur, quod efficaciam istam spiritus sancti, scilicet operationem uirtutum, scierunt homines eiusmodi nominare digitum dei: sicut & illud miramur, unde scierit Nabuchodonosor nominare filium dei. Dixit enim: Ecce ego uideo uiros quatuor solutos & ambulantes in medio ignis, & species quarti similis filio dei. Sicut illic, operans tribus magis illis, hanc potentiam digiti dei, scilicet, operationem uirtutum, æmulatus est spiritus mendacii: ita & maxime in illo iniquo æmulabitur, cuius est aduentus (ait Apostolus) secundum operationem Satanæ in omni uirtute & signis, & prodigijs mendacibus, & in omni seductione iniquitatis, his qui pereunt, eo quod charitatem ueritatis non receperunt ut salui fierent, & ideo mittet illis deus operationem erroris ut credant mendacio, & iudicentur omnes qui non crediderunt ueritati, sed consenserunt iniquitati. ¶ Nisi enim Pharaoni illi similes fuissent, & (ut uerbis utar eiusdem Apostoli) nisi ueritatem dei in iniustitia detinuisent, quia quod notum est dei manifestum est illis. Nisi inquam propositum haberent, penetrare domos, & captiuas ducere mulierculas, id est, animas miseratas peccatis: secundum similitudinem illius Pharaonis, cui propositum fuit, dominum nescire, & Israhelem non dimittere, non mitteret eis, non permetteret ad eos uenire dominus spiritum mendacii, homines mendaces, resistentes digito dei, contra dicentes quoad possunt sancto spiritui, similes magis illis, unde & protinus dicit. Quemadmodum autem Iannes & Mambres restiterunt Moysi, ita & hi resistunt ueritari. Et quid tandem. Insuperbia (inquit) eorum, manifesta erit omnibus, sicut & illorum fuit.

Æmulator miraculorum spiritus mendacii Exo. 7. & 8

Confessio de moni de digito & filio dei.

Dani. 3

2. Thess. 2.

Hæretici Pharaoni similes & magis eius Rom. 1
2. Tim. 3

Exo. 7

2. Tim. 3

De trina benedictione nominis domini, quando dominus peracto tabernaculo mandauit Moysi, dicens: sic benedicetis filiis Israel: & de eo quod ait, inuocabunt nomen meum super filios Israel, & ego benedicam eis. Caput .XI.

Post